

Museus de la ciència: entre divulgació, consum i construcció social

Published by [Interacció](#) [1] on 06/10/2014 - 11:11 | Last modification: 06/05/2026 - 07:37

Els museus de la ciència a Espanya no poden entendre's només com a espais de transmissió de coneixement. L'article de Xavier Roigé els situa en un camp més ampli, on conflueixen divulgació científica, consum cultural i producció de nous imaginaris socials. Aquesta triple funció no és accessòria, sinó constitutiva del seu desenvolupament en les darreres dècades.

El text parteix d'una idea clara: la comunicació pública de la ciència no és neutra. Els museus no es limiten a explicar la ciència, sinó que contribueixen a definir com aquesta és percebuda socialment. En aquest sentit, operen com a institucions que articulen discursos sobre la modernitat, el progrés i el paper del coneixement científic en la societat contemporània.

L'evolució dels museus de la ciència a Espanya respon a aquest desplaçament. Des dels primers museus de ciències naturals, centrats en la classificació i exposició de col·leccions, fins als museus interactius i centres de ciència més recents, es produeix un canvi en la funció museística. El visitant deixa de ser un observador passiu per convertir-se en participant actiu. La dimensió pedagògica es combina amb estratègies de mediació i experiència, sovint vinculades a formats interactius i a la cultura de l'entreteniment.

Aquest gir no és aliè a les transformacions socials i polítiques. A Espanya, la major part dels museus de la ciència es desenvolupen a partir de la dècada de 1980, en el marc de processos de modernització institucional i construcció d'identitat urbana. En molts casos, aquests equipaments s'inscriuen en estratègies de projecció de ciutat, regeneració urbana i dinamització cultural.

El resultat és una tensió constant. D'una banda, els museus es presenten com a instruments de democratització del coneixement científic. De l'altra, participen en lògiques de consum cultural i en narratives de modernitat que poden simplificar o neutralitzar la dimensió crítica de la ciència. Aquesta ambivalència travessa tant els continguts com els formats expositius.

Roigé apunta també una qüestió de fons: els museus de la ciència contribueixen a construir nous referents socials. No només expliquen el món, sinó que ofereixen marcs per interpretar-lo. En aquest sentit, actuen com a dispositius culturals que intervenen en la relació entre coneixement, ciutadania i esfera pública.

El text conclou obrint dues preguntes que desborden el camp museístic: quin paper han de tenir aquests equipaments en la configuració d'una cultura científica crítica i com es poden convertir en espais de debat i no només de divulgació.

Referència

Roigé, X. (2014). *Los museos de la ciencia en España: entre la divulgación científica, el consumo cultural y la creación de nuevos referentes sociales*. International Journal of Deliberative Mechanisms in Science, 3(1), 49–72.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

—

—

— [2]

Categories: Publicacions acadèmiques

Categories: Recursos i publicacions

Tags: equipaments culturals

Tags: ciència i cultura

Tags: pensament cultural

Tags: participació cultural

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2014/museus-ciencia>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/e140205.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/5347>